

## SXEDIO.F6A

### 30.1.1943: ΤΕΤΡΑΩΡΗ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΗ ΣΕΡΒΑ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΟΥ ΑΚΕΛ

Οι εργασίες του Δεύτερου Παγκυπρίου Συνεδρίου του ΑΚΕΛ άρχισαν με εισαγωγή του Κώστα Ιωακείμ στις 11 το πρωί της 30ης Ιανουαρίου 1943 στην αίθουσα του θεάτρου "Ολύμπια" στην Αμμόχωστο στην παρουσία 160 από τους 169 αντιπροσώπους που αντιπροσώπευαν 3,000 πλήρως οργανωμένα μέλη του ΑΚΕΛ.

Στο συνέδριο μίλησε για τέσσερις ολόκληρες ώρες ο Γενικός Γραμματέας του Κόμματος Πλουτής Σέρβας που αναφέρθηκε στην περαιτέρω μαζικοποίηση του Κόμματος και σε χαρακτηριστικά παραδείγματα με τα οποία μπορούσε το Κόμμα να κατευθύνει το λαό.

Σαν τέτοιο παράδειγμα ανέφερε την απόφαση της Πέμπτης Ολομέλειας του Κόμματος που είχε αποφασίσει να διεκδικήσει τις δημορχιακές εκλογές.

Στην περίπτωση αυτή, είπε ο Σέρβας, μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα στάληκαν πολιτικά υπομνήματα από 28 χωριά με σύνολο 4,264 κατοίκων μόνο στην επαρχία Λευκωσίας, πράγμα που έδειχνε την ικανότητα του ΑΚΕΛ για περισσότερη επιρροή μέσα στο λαό από όσα ήταν ενεργά του μέλη.

Είπε ο Πλουτής Σέρβας στην ομιλία του ("Ανεξάρτητος" 14.2.1943):

"Η Ορθότητα της γενικής, εθνικής πολιτικής κατεύθυνσης μας και των συγκεκριμένων πολιτικών αποφάσεων της Πέμπτης και έκτης Ολομέλειας μας αντανακλά στα ακόλουθα γεγονότα:

α). Τριάντα μόλις μέρες ύστερα από την απόφαση της Πέμπτης Ολομέλειας για τη διεκδίκηση δημορχιακών εκλογών και ύστερα από τις μαζικές μας κινητοποιήσεις- αποστολή μαζικών υπομνημάτων από όλες τις πόλεις-μονάχα το υπόμνημα της Λευκωσίας υπογράφηκε από 5,000 πρόσωπα- η Κυβέρνηση προβαίνει στη ανακοίνωση ότι θα προκηρύξει κατά το

προσεχές μέλλον δημορχιακές εκλογές.

β) Ο αγγλος φιλοκύπριος βουλευτής κ. Πριττ, γνωστός για τα αντιφασιστικά δημοκρατικά του αισθήματα, αναταποκρίνεται στις εκκλήσεις μας και ζητά ευθύς αμέσως την αποκατάσταση μερικών πολιτικών ελευθεριών, σ' αυτό το λαό, τον Κυπριακό λαό που συνέβαλε τόσο πολύ στον αντιφασιστικό αγώνα.

γ). Ο λαός δεν ακούει βέβαια στις ανόητες εκκλήσεις για αναμονή ίσαμε την πραγματοποίηση της μόνης μας αξιώσεως, της εθνικής αξιώσεως. Στην απλοϊκή του αντίληψη δεν βρίσκει αντίφαση μεταξύ των σημερινών διεκδικήσεων και του κεντρικού πόθου, αντίθετα βρίσκει πλήρη αρμονία και αποστέλλει βροχηδόν τα υπομνήματα του προς την Κυβέρνηση, ζητώντας πολιτικές ελευθερίες και ιδιαίτερα την άμεση ενέργεια χωριτικών εκλογών μαζί με τις Δημοτικές εκλογές. Μόνο από την επαρχία Λευκωσίας και με πρωτοβουλία της Ε.Ε. του Κόμματος μας στάλθηκαν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα πολιτικά υπομνήματα από **28** χωριά με σύνολο υπογραφών **4,264** κατοίκων της υπαίθρου.

δ). Τα **70** και περισσότερα τηλεγραφήματα που στάλθηκαν στον κ. Πριττ από όλες τις οργανώσεις των εργατών, των Μικροκαταστηματαρχών και τις κυριώτερες οργανώσεις των εγαζομένων της υπαίθρου. Το εξαιρετικό αποτέλεσμα στην προκειμένη περίπτωση είναι ότι ύστερα από την επιμονή του Κόμματος μας, κατωρθώσαμε και εξασφαλίσαμε φωνή στο εξωτερικό και συγκεκριμένα στην Αγγλία, ασφαλώς η δημιουργία των συνθηκών κάτω από τις οποίες όχι μόνο στην Αγγλία αλλά και σ' αυτήν την Αμερική η φωνή μας και οι προσπάθειες μας θάβρισκαν συνεχή ανταπόκριση και ενίσχυση πρέπει ν' αποτελέσει σοβαρό μέλημα για τη νέα μας Κεντρική Επιτροπή.

ε). Το πρωτοφανές για την Κύπρο τηλεγράφημα προς τον υπουργό των Αποικιών κάτω από το οποίο τέθηκαν υπογραφές σχεδόν όλων των οργανώσεων της πόλης, (επαγγελματικές, εκπολιτιστικές και του

Κόμματος μας βέβαια και πολλών οργανώσεων της υπαίθρου (μη εξαιρουμένων εκκλησιαστικών επιτροπειών, Ορθοδόξων Χριστιανικών Ενώσεων, Χωριτικών αρχών, οικονομικών, ιδρυμάτων κτλ) με σύνολο αντιπροσώπευσης **30** περίπου χιλιάδες.

Μα η ουσία του ζητήματος δεν βρίσκεται μόνο στα μαζικά υπομνήματα και στα τηλεγραφήματα μας, που τόσο πρόθυμα υπογράφουν οι οργανώσεις των εργατών και των εργαζομένων. Η ουσία του ζητήματος βρίσκεται στο αναμφισβήτητον και σημαντικό για τον τόπο μας γεγονός, ότι ο λαός μας, ο οργανωμένος εργαζόμενος λαός, άρχισε να σκέφτεται πολιτικά και να συνδυάζει τα οικονομικά του ζητήματα με τις πολιτικές του διεκδικήσεις. Ήδη οι συντεχνίες μας, οι Μορφωτικοί, αγροτικοί μας σύλλογοι, και αυτές ακόμη οι Ενώσεις των εργαζομένων Γυναικών, έχουν επίσημα συνδυάσει τα οικονομικά τους ζητήματα με το όλο πολιτικό μας ζήτημα, και με σαφήνεια και επιμονή υποβάλλουν στην Κυβέρνηση πολιτικά υπομνήματα.

Χαρακτηριστικό πρόσφατο παράδειγμα για την ωρίμανση της πολιτικής συνείδησης μέσα στη πρωτοπορία του κινήματος μας, μέσα στην εργατική τάξη, είναι και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας για το πολιτικό ταμείο των συντεχνιών. Από τα δεδομένα που έχω τώρα υπόψη μου, βγαίνει ότι από **14** Συντεχνίες της Λεμεσού (όλες οι συντεχνίες είναι **16**) παρευρέθηκαν κατά την ώρα της εκλογής και εψήφισαν **551** εργάτες. Απ' αυτούς **534** ψήφισαν υπέρ του πολιτικού ταμείου **9** ψηφοδέλτια βρέθηκαν άκυρα και **θ** ψήφισαν κατά. Ας σημειωθεί ότι από τα **8** μαύρα τα **5** προέρχονται από πέντε εργάτριες της συντεχνίας Κομβίων στις οποίες καλά, καλά δεν είχε εξηγηθή το ζήτημα.

Αν επρόκειτο να σταματήσει κανείς σ' όλες τις πολιτικές μας εκδηλώσεις (όχι μόνο στα τηλεγραφήματα και στα υπομνήματα) αλλά και στις γιορτές στις συγκεντρώσεις, τις διαλέξεις μας, τη απήχηση στα επίσημα κομματικά μας έγγραφα, θα κατέληγε στο συμπέρασμα ότι ο σημερινός πόλεμος, ο

αντιφασιστικός πόλεμος έφερε σημαντικές μεταβολές στο Νησί μας. Εθεσε βαρειά και συγκεκριμένα την πολιτική σφραγίδα στο όλο κίνημα των εργατών και του εργαζομένου λαού. Κι οι αλλαγές αυτές είναι εκείνες που οδηγούν το λαό κάτω από τα οικοκονομικά και πολιτικά συνθήματα του Κόμματος μας, είναι εκείνες που μας ωδήγησαν μπροστά σ' αυτό τον τεράστιο οργανωτικό οργανισμό για τον οποίο θα μιλήσουμε πιο κάτω.

Η πολιτική ωριμότητα στο νησί μας είναι ήδη πασίφανη, Κανείς δεν μπορεί να την διαμφησβητήσει. Ηδη ολόκληρος ο λαός, ο οργανωμένος εργαζόμενος λαός, βρίσκεται στο σωστό δρόμο, στο δρόμο που συνδυάζει τις οικονομικές με τις πολιτικές τους διεκδικήσεις.

Στο δρόμο αυτό υποχρεωτικά ακολουθούν και όλοι εκείνοι που θέλουν να διατηρήσουν την επαφή τους με το λαό ως ανεξάρτητοι και το Κόμμα μας πολιτικοί παράγοντες.

Το δρόμο αυτό πεισματικά κι ανόητα δεν θέλουν ν' ακολουθήσουν οι αρτηριοσκληρωμένοι αντιδραστικοί, που δεν βρίσκουν κανένα άλλο τρόπο να κτυπήσουν το κόμμα μας, παρά τη συστηματική αντίδραση ενάντια, σε κάθε προσπάθεια του Κόμματος μας, για πολιτική κινητοποίηση του λαού.

Αυτό το δρόμο, το δρόμο της πολιτικής διαπαιδαγώγησης της συστηματικής και ακούραστης κινητοποίησης του εργαζομένου λαού, θα συνεχίσουμε πιο εντατικά, πιο επίμονα, πιο μεθοδικά και με περισσότερες δυνάμεις μέχρι τέλους.

Άλλος δρόμος προς τον τελικό σκοπό δεν υπάρχει.

Συχνά μας κατηγορούν ότι δεν αφήνουμε ζήτημα ανεκμετάλλευτο και σ' όλα τα ζητήματα ζητάμε να μπήγουμε τη μύτη μας. Τίποτε το πιο αληθινό. Αυτή είναι η προσπάθεια μας. Γι' αυτό και οργανωθήκαμε. Και προβάλλουν πολλοί απαντώντας στις διάφορες προσκλήσεις για συμμετοχή. Θα συμμετείχαμε αν δεν έπαιρνε την πρωτοβουλία το ΑΚΕΛ. Θα υπογράφαμε αν

δεν ενδιαφερόταν το ΑΚΕΛ. Θα φροντίζαμε αν δεν εκινείτο το ΑΚΕΛ κλπ.

Το ζήτημα καταντά κωμικό, εξαιρετικά κωμικό. Κανείς δεν πρέπει ν' αμφιβάλλει ότι δεν έχουμε κανένα λόγο να υποχωρήσουμε στις απαιτήσεις αυτών των κυρίων που εκπροσωπούν το ένα αστικό ή αγροτικό σωματείο. Το κόμμα μας δημιουργήθηκε σαν πρωτοποριακό Κόμμα και κάθε φορά που παίρνει την πρωτοβουλία για οποιοδήποτε ζωτικό ζήτημα του τόπου, αισθάνεται εξαιρετική περηφάνεια, γι' αυτή την πρωτοβουλία του. Και καθίσταται φανερό ότι εργάτες και εργαζόμενος λαός, χαιρετούν με ενθουσιασμό αυτή την πρωτοβουλία.

Διστάζουν οι επιτροπές των διαφόρων σωματείων να μας ακολουθήσουν, στενοχωριούνται. Δεν μπορούν να μπουν υπό την αιγίδα μας. Επιμένουν να υπογράψουν αυτοί και μόνο αυτοί σαν μοναδικοί εκπρόσωποι του ελληνικού Κυπριακού λαού. Δικαίωμα τους. Δικαίωμα όμως και δικό μας, να συνεχίζουμε και μεις την δουλειά μας, χωρίς βέβαια ν' αποδίδουμε οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόντα αντί οδόντος.

Αντίθετα εμείς είμεθα πάντοτε έτοιμοι να υποστηρίζουμε και να ενθαρρύνουμε κάθε καλή προσπάθεια, εξυπηρετική για τον τόπο, οθενδήποτε κι αν προέρχεται αυτή.

Το ίδιο θα θέλαμε να πούμε και ιδιαίτερα για την ΠΕΚ και τις οργανώσεις της.

Εαίρουμε ότι οι εντολές της ΠΕΚ είναι ρητές να μοιχοκότάρουν κάθε τι που προέρχεται από το Κόμμα μας.

Εντούτοις εμείς δε θεωρούμε σκόπιμο και εξυπηρετικό για το λαό ν' ακολουθήσουμε την ίδια πολιτική οφθαλμόν αντί οφθαλμού και οδόντα αντί οδόντος. Εμείς δεν διστάζαμε να υποστηρίξουμε κάθε προσπάθεια της ΠΕΚ και των παραρτημάτων της, αν αυτή η προσπάθεια επρόκειτο να εξυπηρετήσει τον τρόπο ή τα ζωτικά συμφέροντα του ενός ή του άλλου παραγωγικού στρώματος. Ας κάνει άλλες προσπάθειες η ΠΕΚ κι ας είναι βέβαιη ότι θα την υποστηρίζαμε.

Δεν είμαστε εμείς εκείνοι που θα κηρύσσαμε τον πόλεμο ενάντια σ' αυτή τούτη την Παναγροτική Ένωση της Κύπρου, εφ' όσον μάλιστα αν η καθοδήγηση αυτής της ΠΕΚ ξεκαθαριζόταν από την ξένη ιδεολογική και προγραμματική επιρροή, θα μπορούσε να προσφέρει καλές υπηρεσίες στα μέλη της. Θα μπορούσε να κάμει για τους αγρότες εκείνο που σήμερα οι συντεχνίες κάνουν για τους εργάτες. Το ευχάριστο είναι ότι κι απ' αυτούς τους Αγροτικούς, τους πραγματικά αγροτικούς κύκλους της ΠΕΚ, καθίσταται ήδη φανερή η κακή και βλαβερή ξένη προς τα συμφέροντα του παραγωγού επιρροή.

Πάντως ένα πράγμα είναι σ' όλους ολοφάνερο, ότι δεν είμαστε εμείς εκείνοι που θα διαιρέσουμε τον λαό σε παράλληλες επαγγελματικές οργανώσεις, γιατί ξαίρουμε πάντα και ποιές δεν θα λησμονήσουμε ότι η διάσπαση ή μη ενότητα των επαγγελματικών οργανώσεων είναι το φοβερώτερο κακό, είναι εκείνο που οδήγησε το Χίτλερ στην εξουσία.

Μπορούν λοιπόν οι διάφορες οργανώσεις και μαζί μ' αυτές και τα ξένα στοιχεία που βρίσκονται μέσα στην καθοδήγηση της ΠΕΚ, να συνεχίσουν την δουλειά τους, αντιστρατευόμενοι σε κάθε τους βήμα το κόμμα μας. Δικαίωμα μας τους. Αυτό εν τούτοις δεν μπορεί να εμποδίσει το κόμμα μας να αναπτύξει και να προπαγανδίσει τους σκοπούς του μέσα στα μέλη τους.

Μας κατηγορούν ακόμη ότι είμαστε κόμμα των εργατών και μόνο των εργατών, κι ότι αποκλειστική μας φροντίδα είναι το εξαιρετικό μας ενδιαφέρον για την εργατική τάξη, και ότι μάλιστα, φροντίζουμε κατά τέτοιο τρόπο, ώστε τα συμφέροντα της εργατικής τάξης εξυπηρετούνται κατά τρόπον αντίθετο από τα συμφέροντα των άλλων παραγωγικών στρωμάτων του λαού.

Λένε, για παράδειγμα, ότι νοιαζόμαστε μόνο για τα ψηλά μεροκάματα, και δε νοιαζόμαστε καθόλου για τις απολαβές των μεσαίων στρωμάτων, για το σιτάρι του σιτοπαραγωγού ή για την πατάτα του πατατοπαραγωγού, ή για το γάλα και τα έγγυα ζώα του

κτηνοτρόφου.

Λένε ακόμη πως θα θέλαμε όλοι οι εργάτες να αποξενωθούν από τη γη, να γίνουν όλοι προλετάριοι, έτσι θάταν πιο εύκολος ο αγώνας.

Μα το ζήτημα καταντά κωμικό, κωμικότατο.

Μπορεί να συμπαθάμε ξεχωριστά τον προλετάριο, γιατί αυτός, εκτός παό τα δυο του χέρια, δεν έχει κανέναν άλλο μέσα για τη συντήρηση του, αλλά με το να θέλαμε όπως όλοι οι Κύπριοι ξεχωρίζουν αμέσως σε δυο μόνο στρατόπεδα, τα αστικά και το προλεταριακό, θα κατανοούσαμε γελοίοι και ανερμάτιστοι, γιατί απλούστατα, θα ζητούσαμε να επωμισθούμε τα καθήκοντα τα οποία καλείται να παραγματοποιήσει μια κοινωνική εξέλιξη από την οποία πολλά, πάρα πολλά χρόνια μας χωρίζουν.

Είτε το θέλουμε, είτε δεν το θέλουμε, ο αγρότης, ο φτωχομεσαίος αγρότης και ο μικροτασηματάρχης ζουν και μοχθούν στην Κύπρο και θα ζουν για πολλά ακόμη χρόνια.

Και θα πρέπει να ζουν σε πλήρη αρμονία με την Εργατική τάξη. Αν υπάρχουν διαφορές, ταξικές διαφορές αυτές δεν υπάρχουν μεταξύ του εργάτη από την μια μεριά και του φτωχομεσαίου αγρότη και βιοπλαιαστή επαγγελματία από την άλλη.

Οι ταξικές αυτές διαφορές υπάρχουν ανάμεσα στον εργάτη και τον κεφαλαιοκράτη και ταυτόχρονα ανάμεσα στον φτωχομεσαίο αγρότη και φτωχό επαγγελματία από τη μια μερικά και τον καπιταλιστή από την άλλη. Ο,τι υπάσχει μεταξύ του εργάτη και των φτωχομεσαίων αγροτών, δεν είναι παρά διαφορές που μπορούν να γεφυρωθούν, φθάνει να υπάρχει η σωστή πολιτική της εξυπηρέτησης των συμφερόντων των εργατών και των εργαζομένων, και τέτοια πολιτική είναι η πολιτική του Κόμματος μας.

Αν υπάρχει κάτι που πρέπει να υπάρχει μεταξύ των προλεταρίων εργατών από τη μια μεριά και των φτωχομεσαίων αγροτών και βοπαλαιστών επαγγελματιών από τη άλλη, αυτό πρέπει νάναι μια γερή συμμαχία που πρέπει να τους συνδέει στον

κοινόν αγώνα ενάντια στο κεφάλαια και τους μεγαλοεπιχειρηματίες.

Μπορούν να λεν ότι θέλουν οι κατήγοροι μας. Δικαίωμα τους. Αυτό εν τούτοις δεν μπορεί να εμποδίσει τα στελέχη μας, που δουλεύουν στην ύπαιθρο κι' ανάμεσα στα μεσαία στρώματα των πόλεων, να δεκαπλασιάσουν τις προσπάθειες τους για να εξηγήσουν καλά τα ζητήματα στους παραγωγούς για να τους αποδείξουν τετραγωνικά που βρίσκεται το συμφέρον τους, το σημερινό και το αυριανό, για να παγιώσουν και να ατσαλώσουν την ιερή συμμαχία της εργατικής τάξης με τη τάξη των φτωχομεσαίων παραγωγών και των βιοπαλαιστών επαγγελματιών της πόλης.